

Over koorts en niezen

Vandaag gaat het over niezen, en koorts... het kon niet uitblijven...

Twee verhalen van zieken, de schoonmoeder van Petrus gewoon koortsig, de zoon van een Sunamitische vrouw gaat dood. De eerste wordt bezocht door Jezus en zijn gevolg, de tweede door Elisa en zijn knecht Gehazi. Elisa is te gast bij een Sunamitische vrouw, die een kamer met bed voor hem heeft ingericht, zodat hij daar telkens kan overnachten, wanneer hij in de streek is. Daar begint ons verhaal.

Uit 2 Kon 4

Toen Elisa op een dag weer door Sunem kwam, onderbrak hij zijn reis en ging rusten in het voor hem ingerichte vertrek. 12 Hij vroeg zijn knecht Gehazi de gastvrouw te roepen. Toen de vrouw op Gehazi's verzoek naar boven was gekomen 13 zei Elisa tegen Gehazi: 'Vraag haar wat we voor haar kunnen doen in ruil voor alle moeite die zij zich voor ons getroost heeft. Kunnen we voor haar bij de koning pleiten, of bij de bevelhebber van het leger?' Maar de vrouw antwoordde: 'Ik leef te midden van mijn eigen volk.' 14 Weer vroeg Elisa: 'Kan ik echt niets voor haar doen?' en Gehazi antwoordde: 'Jawel, ze heeft geen zoon, en haar man is al oud.' 15 Toen zei Elisa: 'Roep haar binnen.' Gehazi riep haar, de vrouw kwam in de deuropening staan 16 en Elisa zei tegen haar: 'Vandaag over een jaar zult u een zoon in uw armen houden.' 'Nee, waarde godsmann,' antwoordde ze, 'spiegelt u me toch niets voor.' 17 Maar de vrouw werd zwanger en precies een jaar later baarde ze een zoon, zoals Elisa had voorspeld.

18 Het kind groeide op. Op zekere dag, toen hij was gaan kijken bij zijn vader, die met de maaiers op het land was, 19 riep hij plotseling uit: 'Mijn hoofd! Mijn hoofd!' De vader beval een knecht de jongen naar zijn moeder te brengen. 20 De knecht nam hem op en droeg hem naar zijn moeder. Zij hield hem op haar schoot, maar tegen het middaguur stierf hij. 21 Toen ging ze naar boven, legde de jongen op het bed van de godsmann en sloot de deur van het vertrek. Daarna ging ze naar buiten

Toen Elisa zelf bij het huis aankwam, zag hij de jongen dood op zijn eigen bed liggen. 33 Hij ging de kamer binnen en sloot de deur achter zich. Toen bad hij tot de HEER. 34 Daarna liep hij naar het bed toe en ging boven op het kind liggen, met zijn mond op zijn mond, zijn ogen op zijn ogen en zijn handpalmen op zijn handpalmen. Zo bleef hij over het kind uitgestrekt liggen tot het lichaam weer warm werd. 35 Toen kwam hij overeind, liep door de kamer heen en weer, en strekte zich nogmaals over het kind uit. Uiteindelijk niesde de jongen wel zeven keer, en opende zijn ogen.

Marcus 1: 29-38

Toen ze uit de synagoge kwamen, gingen ze rechtstreeks naar het huis van Simon en Andreas, samen met Jakobus en Johannes. 30 Simons schoonmoeder lag met koorts in bed, en ze spraken met Jezus over haar. 31 Hij ging naar haar toe, pakte haar hand vast en hielp haar overeind. Toen verliet de koorts haar, en ze begon voor hen te zorgen.

32's Avonds laat, toen de zon al was ondergegaan, brachten de mensen alle zieken en bezetenen naar hem toe; 33 alle inwoners van de stad hadden zich bij de deur van het huis verzameld. 34 Hij geneesde vele zieken van allerlei kwalen en hij dreef veel demonen uit, maar stond ze niet toe om iets te zeggen, want ze wisten wie hij was.

35 Vroeg in de ochtend, toen het nog helemaal donker was, stond hij op, ging naar buiten en liep naar een eenzame plek om daar te bidden. 36 Maar Simon en de anderen die bij hem waren, gingen hem vlug achterna, 37 en toen ze hem gevonden hadden zeiden ze tegen hem: 'Iedereen is naar u op zoek!' 38 Toen zei hij: 'Laten we ergens anders heen gaan, naar de dorpen hier in de omtrek, zodat ik ook daar het goede nieuws kan brengen. Daarvoor ben ik immers op weg gegaan.'

Overdenking

Vanuit de synagoge gingen Jezus en de leerlingen rechtstreeks naar het huis van Simon en Andreas – we lazen al dat zij broers waren – we lazen vorige week wat Jezus in de synagoge deed, namelijk een man van een onreine geest bevrijden.

Vanuit de synagoge dus, ging het gezelschap rechtstreeks, naar het huis van Simon. Daar lag zijn schoonmoeder op bed met koorts. Blijkbaar is de ziekte niet besmettelijk, want ze gingen met zijn allen daarheen. Wat heerlijk om een zieke gewoon te kunnen bezoeken, zonder zorgen om zelf ziek te worden, zonder ruimtevaartuitrusting, zonder testen en quarantaine, zonder angst en sociale controle.

De vrouw heeft koorts. Koorts is een teken dat het lichaam vecht en worstelt. Vechten en worstelen kun je op verschillende domeinen. Sommigen worstelen met hun identiteit, anderen met zonde of met een onreine geest.

Jezus ging naar de vrouw toe, pakte haar hand en hielp haar overeind. Jezus geneest de vrouw niet onmiddellijk. Marcus, die heel graag het woordje "direct, meteen" gebruikt, zou ons dat anders wel verteld hebben. Nee, eerst worden, ter genezing, samen met Jezus een paar stappen gezet.

Wat is dat prachtig. Hier wordt een begin gemaakt van een nieuw leven, maar op tempo van de vrouw, ondersteund door de Heer zelf. Aan zijn leidende hand is de vrouw in staat overeind te komen.

Het verhaal raakt mij hier, omdat we vaak ontmoedigd raken, wanneer grote gebedsverhoringen niet naar onze wens uitkomen. Maar vaak kunnen er wel stappen in de goede richting gezet worden. Aan de hand van de Heer, die wij kennen door zijn woord, door zijn liefde voor ons, door zijn nooit aflatende aandacht voor ons, door zijn voorbeeld, onze grote broer.

Nadat die stappen bij de schoonmoeder van Petrus zijn gezet, verlaat de koorts haar. Kijk, wanneer ze de aandacht en liefde van Jezus heeft ontdekt en met behulp van zijn kracht overeind is gekomen, gebeurt er iets in haar, met haar. Ze geneest. En ze gaat meteen door met zorgen voor haar gasten.

Wauw, je zou voor minder ook eens bij Jezus aankloppen. Dat dachten er veel. Marcus schrijft: ALLE inwoners hadden zich bij de deur van het huis verzameld. Jezus genas ze niet allen, maar wel velen. Hij dreef ook veel demonen uit, maar stond ze niet toe iets te zeggen, omdat ze wisten wie hij was. Ik weet niet of u bij deze woorden al eens hebt stilgestaan. Hoe over demonen wordt gesproken in het nieuwe testament. Het zijn krachten met een stem, een stem die machtiger is dan de mens, maar niet zo sterk als het woord dat Jezus spreekt. Jezus geneest het lichaam, hij geneest de ziel, hij geneest de persoon, de mens, die hij helemaal ziet.

Ook hijzelf heeft nood aan voedsel voor zijn ziel. Hij staat 's morgens vroeg op, wanneer het nog helemaal donker is en hij gaat naar een eenzame plek om te bidden. Anders kan hij Gods stem niet horen. De demonen, die krijsen overdag, midden de drukte, schreeuwen luid, maken veel ophef, maar God die hoor je alleen in de stilte.

Mystici en kloosterlingen staan nog steeds zo vroeg op om God te ontmoeten, om Gods stem te horen.

Maar het is Jezus nauwelijks gegund. Simon en de anderen komen hem achterna en wijzen hem erop dat IEDEREEN naar hem op zoek is. Jezus stelt voor om ergens anders heen te gaan, want neen, hij is niet gekomen om in die drie jaar heel Kafarnaum te redden, alle kwalen op te lossen zodat iedereen in rust en comfort en gemak kan leven, daar. Neen, Jezus is gekomen om het goede nieuws te vertellen, het goede nieuws van grote krachten, het goede

nieuws van de belofte van God voor een mooie toekomst. En dat moeten ook anderen horen. In Kafarnaum ging het nu wel voldoende rond.

Bij Elisa een ander verhaal. De weduwe aan wie hij jaren daarvoor een kind geprofeteerd had, komt hem vertellen dat haar zoon gestorven is. Ze heeft een immens verdriet en maakt hem verwijten – dat stukje hebben we niet gelezen. Ze neemt het Elisa kwalijk dat hij haar een zoon heeft gegeven zonder dat ze hem iets had gevraagd en dat daardoor haar nu een immens verdriet is overkomen. In rouw zit vaak ook een stukje boosheid. Het is een uiting van diep verdriet om verwijten te maken op zo'n moment. Elisa gaat er niet op in. Hij is wijzer dan dat. Hij weet ook dat God helemaal anders te werk gaat, dan wij mensen denken.

De manier waarop God te werk gaat zien we in het leven van deze Sunamitische vrouw regelmatig terugkeren. Zo had de vrouw eerst alle hulp van de profeet afgewezen. Hij had namelijk voorgesteld om bijvoorbeeld een goed woordje voor haar te doen bij de koning of bij de legeroverste, zodat het haar beter zou gaan, maar dat was niet nodig, zei ze. “Ik woon te midden van mijn volk.”, had ze geantwoord. Hooghartig. Wat kan mij nu overkomen? Ik heb van u geen hulp nodig. Ik heb voor u een kamer bereid. Ik ben er om u te helpen, ik heb uw hulp niet nodig.

Herkenbaar?

Het is des mensen, blijkbaar. Dat is zo fijn aan de bijbel. De woorden kijken door ons heen en spiegelen ons voor hoe we diep vanbinnen zijn.

Hoe komt God nu om het hoekje kijken in het leven van de weduwe? Jaren later woont de vrouw niet meer tussen haar volk. Ze is door de hongersnood moeten vluchten naar Filistijnse grond en wanneer ze naar haar huis terug wil, schiet daar niets meer over. Een gesprek van de profeet of zijn knecht met de koning zou wel nuttig kunnen zijn en dat gebeurt ook. Elisa is niet wraakzuchtig en zijn knecht Gehazi voert de onderhandelingen.

Het genezingsverhaal van de zoon is heel bijzonder. Het is eigenlijk een opstandingsverhaal. Ik weet niet of u zich ervan bewust bent, dat er in het oude testament drie opstandingsverhalen staan. Ook daarin is het nieuwe testament niet nieuw, maar het vult Gods plan aan, of het bereidt mensen voor op wat komt, namelijk de opstanding van Jezus.

Het opstandingsverhaal dus is erg bijzonder. Elisa gaat helemaal op de jongen liggen (de jongen ligt trouwens op zijn bed, alsof de dood de plaats heeft ingenomen van de levende Elisa). Elisa gaat ook het leven dat in hemzelf is naar de jongen “doorstralen” zal ik maar zeggen. We zien het ook nog in andere verhalen, bijvoorbeeld bij Paulus, toen er – terwijl hij sprak – iemand al slapend uit een raam gevallen was – niet interessant? – hij ging op de man liggen, omving hem helemaal en zei: zijn ziel is in hem, geen paniek.

Er zit voor de lezer een addertje onder het gras. Omdat het verhaal zo spectaculair is, neigen we over een detail heen te lezen: eerst had Elisa gebeden!

De grote Jezus, de grote Elisa, zij hadden God nodig om in kracht te kunnen werken.

Laat ons nederig de vraag stellen: Wat zouden wij in kracht kunnen werken zonder God?

Nog eigenaardig aan dit verhaal – u moet zeker 2 koningen 4 eens helemaal op uw gemak lezen – is dat de knecht van Elisa, Gehazi, zich voortdurend nuttig wil maken, maar wat hij ook probeert, hij vangt bot. De jongen tot leven wekken lukt niet, maar ook te weten komen hoe het echt gaat met de moeder van de jongen, terwijl ze net haar zoon verloren is dan nog, dat lukt hem ook niet. Ze zegt dat het goed met haar gaat en loopt door naar Elisa. Aanvankelijk kwam bij mij het beeld boven, dat je als predikant soms zaken aan ouderlingen overlaat, omdat die mensen vaak heel bekwaam zijn en dat je dan soms als antwoord krijgt: maar we willen de predikant zien... Aanvankelijk lijkt het zo’n verhaal te zijn. De vrouw loopt de knecht Gehazi, ondanks zijn dienstbaarheid, gewoon voorbij en ook God ziet hem niet staan. Maar wanneer je verder leest, merk je dat Gehazi niet vies is van ontvangen van geschenken en geld voor zaken die God realiseert. Er zit iets anders achter de onmacht van Gehazi!

Wanneer de zoon van de weduwe wakker wordt, niest hij.

Niezen en koorts ...

We weten er inmiddels alles vanaf, we hebben zelfs doeltreffende vaccins, maar we kunnen nog steeds de gezondheid crisis niet te baas. Overigens komt het woord niezen in de hele bijbel slechts één keer voor. Misschien daarom dat er bij de jongen zeven keer geluid bij kwam.

Wat moeten we met deze genezings- en opstandingsverhalen doen? Wat betekenen ze voor ons? Ze zijn zo wonderlijk.

We kunnen altijd op dat ene wonder hopen – ik bedoel dat niet cynisch! Een wonder is een onverwachte wending in positieve zin. Het is de moeite om daarvoor te bidden. Soms gebeurt ook iets op wonderlijke wijze, iets wat je totaal niet verwachtte en waar je niet om bad maar wel positief verwonderd over was. Ze zijn de wereld niet uit, de wonderen. Maar we hebben ook gezien, dat hoewel ALLE mensen naar Jezus toekwamen, hij er VELE genas. Hij wilde vooral dat de mensen het goede nieuws te horen kregen.

Bij het opstandingsverhaal van Paulus in Handelingen 20 lezen we aan het eind dat de leerlingen zich gesterkt weten. Dat zou wel eens de grote bedoeling kunnen zijn van de wonderen waarover we lezen en de wonderen die zich hier en daar in onze omgeving afspelen. Ze tonen als het ware dat de belofte van God waarheid is. Dat ze ergens in haar geheel ligt en nu al een beetje komt kijken, om ons te bemoedigen.

Om ons te bemoedigen in onze hoop, maar ook in ons geloof – ook de groten der aarde hadden de nabijheid van God nodig – en onze liefde: de schoonmoeder van Petrus ging, nadat ze genezen was, direct over tot het dienen van haar gasten, Jezus en zijn leerlingen!

Er zit meer dan verhaal genoeg in, om ons op weg te zetten!